

Збірник статей Восьмої міжнародної науково-методичної конференції *«Критичне мислення в епоху токсичного контенту»*

З-41 Збірник статей Восьмої міжнародної науково-методичної конференції «Критичне мислення в епоху токсичного контенту». – Київ : Центр Вільної Преси, Академія української преси, 2020. – 494 с.

ISBN 978-617-7370-10-8

Упорядники:

Валерій Іванов, президент Академії української преси, доктор філологічних наук, професор;

Оксана Волошенюк, науковий співробітник Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Рильського НАН України, менеджер медіаосвітніх програм Академії української преси.

Збірник об'єднав статті учасників Восьмої міжнародної науково-методичної конференції з медіаосвіти та медіаграмотності, де йдеться про теоретичні й світоглядні засади медіаосвіти, медіаосвіту та медіаграмотність у дошкільних навчальних закладах та початковій школі, в середніх загальноосвітніх закладах; про організаційні та управлінські моделі упровадження медіаосвіти; про медіаграмотність як педагогічну компетенцію. Видання уможлиблює вивчення методів викладання медіаосвіти та медіаграмотності у вищій педагогічній освіті та в післядипломній педагогічній освіті. Одна з чільних тем в Україні – це медіаграмотність як педагогічна компетенція також представлена в збірнику.

***Відповідальність за підбір і виклад фактів та ілюстрацій у статтях несуть самі автори.
Статті у збірнику представлені в авторській редакції.***

Ірина Сорока, Іванна Дашкель	
Глокалізація навичок критичного мислення в закладах освіти	265
Лариса Дяченко	
Медіаосвіта крізь призму критичного мислення учасників освітнього процесу.....	269
Тетяна Шкуринська	
Розвиток м'яких навичок шляхом інтеграції медіаграмотності в освітній процес	273
Сергій Іванов	
Ресурсні центри як модель упровадження медіаосвіти	277

VI. МЕДІАСВІТА ТА МЕДІАГРАМОТНІСТЬ У ВИЩІЙ ОСВІТІ

Ліна Анищенко	
До питання профілактики медіатравматизації педагогів	282
Галина Єрко, Тетяна Жалко	
Медіаграмотність як складова циклу дисциплін гуманітарної та соціально-економічної підготовки у закладах вищої освіти: методичні аспекти	286
Вікторія Герман	
Формування критичного мислення майбутніх учителів під час вивчення курсу «Типологія помилок».....	294
Ольга Зима	
Формування у студентів-журналістів медіакомпетентностей	301
Ольга Жорнова, Олена Жорнова	
Здатність до вирізнення токсичного контенту як відповідність рівня цифрових компетентностей викладачів закладів вищої освіти потребам українського суспільства	306
Олена Аксьонова, Олена Зіненко	
Досвід інтегрування інструментів медіаграмотності у навчальний процес технічного ЗВО	311
Ніна Курмишева	
Інфомедійна грамотність у педагогічній суб'єкт-суб'єктній взаємодії	315
Оксана Кравченко	
Особливості професійної підготовки майбутніх вчителів суспільних предметів до втілення медіаграмотності	319
Світлана Ізбаш, Олена Пачина	
Андрагогічний підхід до формування медіаграмотності у майбутніх магістрів освіти засобами онлайн-сервісів.....	323
Наталія Пономаренко	
Формування мовленнєвої компетентності студентів спеціальності 061 журналістика за допомогою технології розвитку критичного мислення.....	330

Світлана Ізбаш

доцент кафедри педагогіки і педагогічної майстерності
Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

Олена Пачина

здобувачка другого ступеня вищої освіти «магістр» спеціальності 011 – Освітні, педагогічні науки

АНДРАГОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ МЕДІАГРАМОТНОСТІ У МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ ОНЛАЙН-СЕРВІСІВ

У статті доведено важливість формування медіаграмотності у майбутніх магістрів освіти засобами онлайн-сервісів. Визначено найбільш популярні онлайн-сервіси, які успішно застосовуються у навчанні медіаграмотності майбутніх магістрів освіти. Встановлено, що важливу роль у застосуванні онлайн-сервісів відіграє андрагогічний підхід, який має низку переваг у навчанні дорослих, що забезпечує високу якість підготовки майбутніх магістрів освіти до життя в інформаційному суспільстві.

Ключові слова: *медіаграмотність, медіаосвіта, андрагогічний підхід, онлайн-сервіси, інформаційно-комунікаційні технології, медіакомпетентність, інфо-медійна грамотність, професійна підготовка, магістр освіти.*

У ХХІ тисячолітті відбувся революційний прорив у сфері телекомунікацій і розповсюдження засобів масової інформації, які відкрили людству необмежений доступ і можливості обміну колосальними обсягами інформації. Наслідками цього феномену стала необхідність громадян здійснювати оцінку релевантності та надійності інформації, повністю зберігаючи при цьому право на свободу самовираження і отримання інформації. Саме в такому контексті слід розглядати необхідність набуття людиною компетентності медіаграмотності, що розширює межі громадянської освіти, включаючи майбутніх магістрів освіти як дорослих суб'єктів до суспільних перетворень. Оскільки дорослі у процесі навчання мають свої специфічні особливості, які радикально відрізняють їх від дітей, то актуальність і доцільність андрагогічного підходу у викладанні медіаграмотності не викликає сумніву, а використання онлайн-сервісів перетворить студента з пасивного учасника навчального процесу на активного суб'єкта, здатного до самореалізації, самостійності та самоуправління.

Аналіз наукових джерел дозволяє стверджувати, що питання професійної підготовки майбутніх магістрів освіти в умовах ЗВО досліджували: А. Алексюк, В. Андрущенко, В. Бондар, О. Гура, С. Вітвицька, В. Кремень, Н. Кузьміна, В. Лозова, О. Мороз, С. Сисоєва, З. Слєпкань та ін. Система освіти дорослих, яка побудована на засадах андрагогічного підходу до навчання і виховання, актуалізується в Україні завдяки публікаціям О. Аніщенко, О. Баніт, Н. Біднюк, Л. Лук'янової, Н. Ничкало, О. Огієнко, С. Прийми, Н. Протасова, С. Сисиєвої, Л. Сігачева, Т. Сорочан та ін.

Питання використання інформаційних технологій та онлайн-засобів навчання для підготовки студентів розкрито у працях таких українських та зарубіжних вчених: В. Беспалько, В. Бикова, Ю. Горошко, М. Жалдак, Ю. Триус, Н. Морзе, С. Ракова, С. Семерікоав, О. Спіріна, С. Гончарової, Д. Ренді Гаррісона, М. Апарісіо та ін. Окремі питання використання онлайн-засобів у підготовці студентів досліджували П. Бельчев, Г. Ткачук, М. Гладун, Г. Темник та ін.

В Україні вже накопичено певний досвід медіаосвіти у вищій школі, зокрема, на бакалаврських програмах у деяких ЗВО запроваджено дисципліну «Медіаосвіта та медіаграмотність». Вирішення проблеми організації медіаосвіти у процесі професійної підготовки майбутніх педагогів започатковано у працях Т. Євтухової, О. Залюбівської, С. Ізбаш, Л. Мельник, Л. Остапенко, О. Сирцової, А. Шидловського, Т. Шроль, М. Ячменик та ін.

З 2017 року в Україні відбувається розгортання широкомасштабного проекту «Вивчай та розрізняй: інфомедійна грамотність», що охоплює заклади загальної середньої освіти, а з жовтня 2019 року і педагогічні заклади вищої освіти та заклади післядипломної педагогічної освіти. Проект виконується Радою міжнародних наукових досліджень та обмінів (IREX) за підтримки Посольства Сполучених Штатів Америки та Посольства Великої Британії в Україні, в партнерстві з Міністерством освіти і науки України та Академією української преси. Проектом передбачається впровадження інноваційних методик викладання з формуванням навичок інфо-медійної грамотності, що дозволить забезпечити компетентнісний підхід до підготовки майбутніх магістрів освіти на якісно оновленому рівні, зокрема із імплементацією критичного сприйняття інформації. Незаперечним лідером розвитку медіаосвітнього руху в Україні виступає Академія української преси – міжнародний благодійний фонд, неприбуткова, неурядова та незалежна організація, що підтримується європейськими та американськими інституціями. З 2001 року реалізує проекти з медіаосвіти та медіаграмотності і проводить освітні програми для педагогів та журналістів.

Аналіз досліджень та публікацій показав, що вже протягом значного часу в Україні і світі розробляється теорія та практика медіаосвіти, але досі механізми формування медіаграмотності майбутніх магістрів освіти засобами онлайн-сервісів залишаються недостатньо вивченими та потребують подальшого дослідження та цілісного аналізу.

Наукове завдання статті полягає у висвітленні основних характеристик онлайн-сервісів, які виступають ефективними засобами формування медіаграмотності майбутніх магістрів освіти на засадах андрагогічного підходу.

Важливу роль у становленні та розвитку медіаосвіти відіграло ЮНЕСКО. Вважається, що вперше термін «медіаосвіта» був вжитий у 1973 р. на спільному засіданні сектору інформації ЮНЕСКО та Міжнародної ради з кіно та телебачення У документах ЮНЕСКО вказано, що медіаосвіта – це навчання теорії та практичних умінь для опанування сучасних мас-медіа, які розглядаються як частина специфічної, автономної галузі знань у педагогічній теорії та практиці [1, с. 8]. Нова редакція Концепції впровадження медіаосвіти в Україні, яка прийнята в 2016 році трактує медіаосвіту, як «частину освітнього процесу, спрямовану на формування в суспільстві медіакультури, підготовку особистості до безпечної та ефективної взаємодії із сучасною системою мас-медіа, включаючи як традиційні (друковані видання, радіо, кіно, телебачення), так і новітні (комп'ютерно опосередковане спілкування, інтернет, мобільна телефонія) медіа з урахуванням розвитку інформаційно-комунікаційних технологій» [2].

Результатом медіаосвіти має бути підвищення рівня медіакомпетентності, або її ще називають медіаграмотністю, яка полягає в сукупності мотивів, знань, умінь і можливостей, що сприяють добиранню, використанню, критичному аналізу, оцінюванню, створюванню та поширенню медіатекстів різних форм, жанрів, а також аналізу складних процесів функціонування медіа в суспільстві [1, с. 10]. Вважається, що термін «медіаграмотність» походить від термінів «критичне бачення» та «візуальна грамотність». Канадський науковець і консультант з питань медіаграмотності Кріс Ворсноп (Chris Worsnop) вважає, що медіаграмотність – це результат медіаосвіти, вивчення медіа [1, с. 10]. Медіаграмотність визнано однією з ключових навичок ХХІ століття. Саме навички з медіакомпетентності унеможливають сприйняття медіатекстів поза суспільним і політичним контекстом. Українське суспільство потребує цих навичок особливо зараз, у період громадсько-політичної кризи, коли медіаспоживач ніби потрапив у «воронку» інформаційних потоків [3, с. 34].

На особливу увагу заслуговує видання сучасних американських медіапедагогів Сінді Шейбе і Фейз Рогоу «Медіаграмотність: Підручник для вчителя. Критичне мислення в мультимедіа».

медійному світі», де медіаграмотність визначається не просто як додавання медіатехнології в розумінні техніки викладання або проведення заняття з аналізу медіа чи виконання проекту з вироблення медіа-продукту. Швидше, медіаграмотність (подібно до традиційної грамотності) це розширений підхід до навчання, коли очікується від учнів, що вони використовуватимуть навички медіаграмотності не лише поза школою, а й упродовж усього життя [3, с. 34].

Отже, в основі медіаграмотності лежить модель, яка заохочує людей замислюватися над тим, що вони дивляться, бачать, читають. Медіаграмотність дозволяє споживачам критично аналізувати медіаповідомлення з тим, аби помічати там пропаганду, цензуру або однобокість в новинах і програмах суспільного інтересу (і причини таких дій також), а також розуміти як такі фактори як особа власника медіа, модель фінансування впливають на інформацію і кут її подачі [1, с. 21].

Широке застосування сучасних інформаційно-комунікаційних технологій в сфері освіти має забезпечувати підвищення якості підготовки фахівців. Важливе місце в системі сучасної освіти посідають інформаційні засоби навчання. На думку А. Шелестової інформаційні засоби навчання являють собою електронні засоби зберігання, обробки і передачі навчальної інформації за допомогою комп'ютерів. Інформаційні засоби навчання істотно змінюють методи навчальної роботи у виші. Завдяки ним викладач має можливість продемонструвати явище в динаміці, надати навчальну інформацію за допомогою інфографіки та керувати індивідуальним процесом засвоєння знань студентами [4, с. 25]. Серед інформаційних засобів сучасної освіти найбільш актуальними і перспективними є онлайн-сервіси, які сприяють створенню умов для мотивованого навчання та спільної діяльності у віртуальному середовищі.

На думку М. Апарісіо, електронні освітні системи містять три основні компоненти: користувачі, технології та сервіси. Користувачі взаємодіють із системами електронної освіти. Технології забезпечують підтримку контенту, комунікації та інструментів роботи. Сервіси поєднують відповідні педагогічні моделі та навчальні стратегії [5, с. 298]. До переваг онлайн-сервісів С. А. Гончарова відносить такі: економічна ефективність; оперативна обробка інформації; централізоване зберігання даних; динамічність; альтернативність; незалежність від платформи; нескладна організація спільної роботи над документами. Серед недоліків: необхідність постійного підключення до мережі Інтернет; залежність навчального процесу від якості Інтернет-каналу [6, с. 338]. Онлайн-сервіси є компонентом інтегрованого навчального середовища ЗВО, який забезпечує, підтримує та доповнює навчальний процес, даючи змогу вирішувати наступні завдання: робота із документами у різних форматах; робота із різноманітним цифровим контентом; вироблення у студентів практичних ІТ-навичок як персональних, так і командних; створення якісних інформаційних продуктів та послуг тощо [4, с. 26].

На нашу думку, серед найбільш популярних сьогодні онлайн-сервісів, які успішно застосовуються у навчанні медіаграмотності майбутніх магістрів освіти, можна визначити наступні: Padler, ClassTime, Canva, WikiWall, Quik, MentiMeter, MindMister, GoogleClassroom, Kahoot, LearningApps, GoogleDrive. Перелічені онлайн-сервіси дозволяють конструювати різні навчальні завдання, використовуючи зображення, слайди, звукові ефекти, відео, анімацію, графіку, а також зберігати, накопичувати, обробляти та презентувати результати командної роботи у різних формах. Але найважливішим фактором є інтерактивність, що надає користувачам можливість активної взаємодії не тільки з цими засобами, але й між собою у процесі навчального діалогу у віртуальному освітньому середовищі.

Сьогодні, відповідно до андрагогічного підходу, дорослій людині належить провідна роль у процесі навчання. Оскільки дорослі у процесі свого навчання мають свої яскраво виражені специфічні особливості, які радикально відрізняють їх від учнівства, С. Змеєв виділяє передумови, які обґрунтовують важливість андрагогічного підходу у контексті удосконалення навчального процесу:

- дорослий, який навчається, прагне до самореалізації, самостійності, самоуправління і визнає себе таким;
- дорослий, який навчається, має життєвий (побутовий, соціальний, професійний) дос-

від, який може бути використаний як важливий елемент навчання для самої людини, так і для його колег;

– доросла людина навчається для вирішення важливої життєвої проблеми у досягненні конкретної цілі;

– дорослий, який навчається, розраховує на швидке використання отриманих в ході навчання умінь, навичок, знань, особистісних якостей;

– навчальна діяльність дорослого, що навчається, значною мірою детермінується часом, простором, професійними, соціальними факторами, які чи обмежують, чи спонукають до процесу навчання;

– процес навчання дорослої людини організований у вигляді спільної діяльності того, хто навчається і того, хто навчає на всіх його етапах: діагностики, планування, створення умов, реалізації, оцінювання, та певною мірою, корекції [7, с. 96].

Ми вважаємо ці передумови необхідними для врахування під час організації навчання з формування медіаграмотності у майбутніх магістрів освіти засобами онлайн-сервісів.

Онлайн-сервіси навчання при їх грамотному використанні дозволяють врахувати андрагогічний підхід до формування медіаграмотності майбутніх магістрів освіти, який :

- базується на широкому спілкуванні, зближенні думками, ідеями, інформацією учасників спільного проекту, на цілком природному бажанні пізнати нове, розширити свій кругозір;
- має в своїй основі реальні дослідницькі методи, що дозволяють пізнавати соціальні явища в їх динаміці, в процесі вирішення життєво важливих проблем, а також особливості різноманітних видів творчості в процесі спільної діяльності;
- сприяє опануванню вміннями, навичками з планування, реалізації, оцінювання і корекції спільної роботи у процесі навчання;
- допомагає дорослим учням враховувати власні (і своїх колег у навчанні) вікові, психологічні, соціальні, професійні особливості;
- дає можливість обмінюватися набутим досвідом під час виконання спільного завдання, визначати свої навчальні потреби;
- сприяє створенню умов, необхідних для самореалізації студентів і підвищення ефективності та результативності їх життєдіяльності.

Ефективність андрагогічного підходу обумовлюється не тільки перерахованими вище його характеристиками, але і підвищеним інтересом до використання на занятті інтерактивних засобів навчання. Інтерактивні елементи дозволяють зберігати мотивацію студентів під час засвоєння знань, оскільки студенти отримують можливість самостійно проектувати явища і процеси, застосовувати творчий підхід, зберігати інформацію у зручному форматі і завжди повернутися до виконаного завдання. Застосування електронних інтерактивних додатків активізує роботу студентів на занятті, допомагає уникнути монотонної діяльності і дійсно підвищує якість знань.

Використання інтерактивних методів навчання дозволяє дати матеріал в доступній, цікавій і образній формі, сприяють кращому засвоєнню знань, викликає інтерес до пізнання, формує комунікативну, особистісну, соціальну, інтелектуальну компетенції. Сьогодні сучасні інтернет технології є невід'ємною частиною життя. Їх застосування дає змогу навчатися за допомогою інтерактивності, зробити навчання більш наочним і динамічним, посилити рівень сприймання та розуміння матеріалу.

Представимо деякі онлайн-сервіси, які ми використовуємо на заняттях для навчання студентів основам медіаграмотності.

Canva (<https://www.canva.com>) – це онлайн-сервіс, який дозволяє візуалізувати спільний проект у вигляді плакату або постеру. Використовуючи цей інструмент, можна втілювати ідеї за допомогою графічного контенту. Цей сервіс демонструє можливості використання онлайн-засобів шляхом залучення групи учасників у середовище Canva для спільного створення проекту та візуалізації ідей за допомогою доступних шаблонів, безкоштовних зображень,

колекцій ікон, шрифтів, фонів, кольорів. Ми застосовувати Canva з метою створення друкованого видання, яке за допомогою маніпулятивних технологій показує як можна легко впливати на різні цільові аудиторії читачів даного видання з метою підштовхнути їх до необхідної для маніпулятора дії. Результат створення маніпулятивного плакату представлено на рис. 1.:

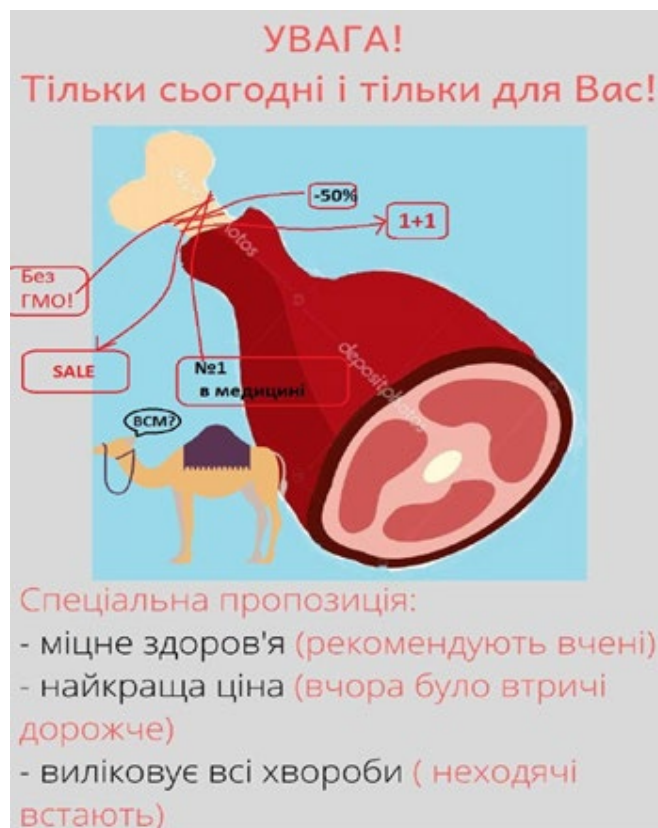

Рис. 1. Результат спільного групового проекту, створеного у середовищі онлайн-сервісу Canva

Pixton – (<http://www.pixton.com>) – сервіс, що дозволяє додавати персонажів з бази, змінювати їх та складати історії. Дидактичний потенціал коміксів відображається у можливості створення коміксів самими учасникам, завдяки чому може відбуватися глибоке засвоєння подій, ситуацій від імені яких учасники вибудовують діалоги та створюють візуалізацію обставин. Комікси сприяють розвитку візуальної грамотності через відображення реальної або історичної дійсності. Прикладом такого завдання може слугувати розробка коміксу за допомогою сервісу Pixton під час виконання вправи «Хто формує порядок денний у ЗМІ?» (рис. 2).

Рис. 2. Результат створення коміксу за допомогою онлайн-сервісу «Pixton» за умовами вправи «Хто формує порядок денний у ЗМІ?»

Таким чином, за допомогою коміксів ми можемо урізноманітнити види діяльності слухачів, сформувати візуальну грамотність як одну з основних компетентностей медіаграмотності та виробити уміння оцінювати обставини, висловлювати власне ставлення до певних подій та розвивати критичне мислення.

Kahoot – (<https://kahoot.com>) це порівняно новий сервіс для створення онлайн вікторин, тестів і опитувань. Студенти можуть відповідати на створені викладачем тести з планшетів, ноутбуків, смартфонів, тобто з будь-якого пристрою, що має доступ до Інтернету. Створені в Kahoot завдання дозволяють включити в них фотографії і навіть відеофрагменти. Темп виконання вікторин, тестів регулюється шляхом введення часової межі для кожного питання. При бажанні викладач може ввести бали за відповіді на поставлені питання: за правильні відповіді і за швидкість.

Використання цього сервісу на заняттях з медіаграмотності має на меті створення цікавих вікторин для майбутніх магістрів освіти. Фрагмент вікторини представлено на рис. 3:

Рис. 3. Фрагмент вікторини у середовищі онлайн-засобу «Kahoot»

Отже, використання онлайн-сервісу Kahoot може сприяти формуванню позитивної мотивації до навчання основам медіаграмотності, а також виступати засобом розробки діагностичних процедур перед або після вивчення тем, застосування методу командної гри у процесі навчання. Використання Kahoot може бути ефективним методом оригінального отримання зворотнього зв'язку зі студентами на будь-якому етапі навчання, а особливо під час рефлексії.

Застосування онлайн-сервісів на заняттях з основ медіаграмотності у процесі навчання майбутніх магістрів освіти на засадах андрагогічного підходу має низку переваг і характеризується наступними особливостями: навчання стає індивідуальним, що враховує природу особистості, інтереси і потреби кожного студента; вдосконалюється візуальне сприйняття, що значно спрощує процес засвоєння навчального матеріалу; активізується мотивація до навчання та пізнавальна діяльність студентів, вони отримують теоретичні знання та практичні навички; забезпечується можливість вирішувати специфічні завдання за допомогою різних інтерактивних методів (мозковий штурм, проектна робота, онлайн-опитування, рефлексія, групова робота, ситуаційні завдання тощо), здійснювати формувальне оцінювання та підтримувати безперервний навчальний процес.

Таким чином, це неодмінно може сприяти реалізації головного завдання освітнього процесу – формуванню міцних знань з медіаграмотності і забезпеченню високої якості підготовки майбутніх магістрів освіти до життя в інформаційному суспільстві.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Медіаосвіта та медіаграмотність: підручник / В. Ф. Іванов та ін. Київ : АУП 2012. 352 с.
2. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні. URL: https://ms.detector.media/mediaprosvita/mediaosvita/kontseptsiya_vprovadzhennya_mediaosviti_v_ukraini_nova_redaktsiya/ (дата звернення: 24. 02. 2020).
3. Шейбе С., Рогоу Ф. Медіаграмотність. Критичне мислення у мультимедійному світі : підруч. для вчителя / пер. з англ. С. Дьома ; за заг. ред. В. Ф. Іванова, О. В. Волошенюк. К. : Центр вільної преси, Академія Української Преси, 2014. 319 с.
4. Шелестова А. Онлайн-сервіси як перспективні та альтернативні засоби навчання студентів вишів України. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. Київ, 2018. №2. С. 23-29.
5. Aparicio M., An e-Learning Theoretical Framework / M. Aparicio, F. Vacao, T. Oliveira. Educational Technology & Society. 2016. № 9(1). P. 292-307.
6. Гончарова С. А. Использование онлайн сервисов сети интернет в учебном процессе вуза / Международный конгресс по информатике: информационные системы и технологии : материалы международного научного конгресса, (Минск, 31 окт. – 3 нояб. 2011 г.) : в 2 ч. Ч. 1. Минск : БГУ, 2011. С. 336-339.
7. Змеев С. И. Андрагогика : основы теории, истории и технологии обучения взрослых М. : ПЕРСЭ, 2007. 272 с.

The importance of medialiteracy in future masters of education by means of online services is proved in the article. The most popular online services that are successfully used in teaching medialiteracy of future masters of education are identified. An andragogical approach has been found to play an important role in the use of online services, which has a number of advantages in adult education, which ensures the high quality of preparation of future masters of education for life in the information society.

Keywords: *medialiteracy, media education, andragogical approach, online services, information and communication technologies, media competence, information and media literacy, professional training, master of education.*

Збірник статей
Восьмої міжнародної науково-методичної конференції
«Критичне мислення в епоху токсичного контенту»

Макет – *Валерія Рябик*
Обкладинка – *Юлія Гуза*

Академія української преси (АУП) – неприбуткова, неурядова та незалежна організація, розташована в Києві та представлена у регіонах. АУП заснована у 2001 році та підтримується європейськими та американськими інституціями.

Загальне бачення: АУП постає незалежною організацією, яка інспірує ключові ініціативи в сфері медіаосвіти та перекваліфікації журналістських кадрів в Україні, сприяє поширенню медіаграмотності та європейських стандартів журналістики, якісно інформуючи суспільство за допомогою досліджень, навчання та публікацій фахових видань.

Місія Академія української преси сприяє поінформованому та критичному споживанню медіа українським суспільством та дотриманню стандартів соціально-відповідальної журналістики в Україні.

Контакти:

Академія української преси

тел. (044) 223 73 11

e-mail: info@aup.com.ua

Сайт: <http://aup.com.ua/>

Портал «Медіаосвіта та медіаграмотність»: <http://www.medialiteracy.org.ua/>

Сторінка на Facebook: <https://www.facebook.com/aupfoundation>